

השבת של רבי נחמן מברסלב

טוב להגיד ולשיר **נְחֵם נְחֵם נְחֵם מְאוֹמָן** לזכות לכל הישועות

ויקהל משה.

וזהו בחינת **ויקהל משה וכו'** והזהירם על מלאכת המשכן. ומקודם הזהירם על שמירת שבת, להורות שמלאכת המשכן אינה דוחה שבת כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ולכאורה, קשה מהיכן עלה על הדעת שמלאכת המשכן דוחה שבת, הלא אין שום מצווה שאין זמנה קבוע דוחה שבת?

אך העניין כי מלאכת בניין המשכן וכליו, זה בחינת בניין היכל הקודש (רהינינו לקרב נפשות לה' יתברך)... כי על ידי בניין המשכן שרתה השכינה בישראל ונתקרב ישראל לאביהם שבשמים, ושב בתשובה, שכל זה הוא בחינת בניין היכל הקודש המבואר בהתורה (לקוטי מוה"ר"ן א', ג"ט), כי כמו שנבנה המשכן בגשמיות שעיקרו היה בשביל ההיכל הקודש שהוא לפני הכפורת אשר שם הארון, כמו כן נבנה משכן והיכל הקודש ברוחניות, מנפשות ישראל שנתקרבו לה' יתברך על ידי משה שהחזיר בתשובה.

נמצא שבניין המשכן הוא בחינת בניין היכל הקודש, שזה העסק יקר וחשוב מאד אצל ה' יתברך, יותר מכל העבודות שבעולם, כי זה עיקר גדולתו וכבודו של ה' יתברך, כשהרחוקים ביותר נתקרבים אליו, כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל, מאמר הזוהר הקדוש **כד אתי יתרו כדן אתייקר ואתעלי שמא דקודשא בריך הוא עילא ותתא** (כשבא יתרו, נתייקר ותחלה השם של הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה), וכמו שכתוב בזוהר הקדוש עוד בכמה מקומות **זכאה מאן דאחיד בידא דחייביא** (להחזיר אותו בתשובה).

וזה העסק של בניין היכל הקודש מנפשות ישראל המתקרבים על ידו לה' יתברך, שהוא בבחינת בניין המשכן כנ"ל, זהו בחינת שמירת שבת, כמו שכתוב בהתורה הנ"ל...

ועל כן היה עולה על הדעת שמלאכת המשכן הוא דוחה שבת מאחר שמלאכת המשכן הוא בניין היכל הקודש, שזהו בעצמו בחינת שמירת שבת בחינת **את שבתותי תשמורו** הנ"ל, על כן הזהירנו ה' יתברך מקודם על שמירת שבת. ובכל מקום שהזהיר על מלאכת המשכן הזהיר מקודם על שבת, להורות שאין מלאכת המשכן דוחה שבת (לקוטי הלכות - תערוכות ה', ה').

צדיק

אלו המקורבים באמת להצדיק והרב האמת, ובקיאים מאד בדברי תורתו שקבלו ממנו ומבינים הרמזים שבהם, אזי יכולים למצוא דברי תורתו הקדושה בכל השיחות שבעולם, עד שילמדו ויבינו מכלם חכמות ועצות אמתיות להתקרב לעבודתו יתברך.

כי בכל השיחות שבעולם, יש בהם תורה נעלמת, רק שצריכין לתת לב לזה, ולהיות בקי היטב בחדרי תורה שקבל מרבו. ואז, הוא יכול ללמוד מכל אדם, בבחינת **איזהו חכם הלומד מכל אדם**, שנאמר **מכל מלמדי השכלתי כי עדותיך שיחה לי**, כי בכל השיחות שבעולם הוא מוצא בהם דברי תורה.

גם על ידי הרמזים הנ"ל, זוכה להיות ארך אפים וגיבור הכובש את יצרו בשלמות, כמבואר בפנים (אוצר הייאה - צדיק, ל"ב).

עצות

צריך להרגיל את עצמו לדבר בינו לבין קונו באמת גדול לאמתו, עד שיתבייש לפניו יתברך הרבה, על גודל פשעיו כנגד רב ושלט, עקרא ושרשא דכל עלמין וכו' (לקוטי עצות - החבורה, ה').

תפילה

ובכן, תעזרני ברחמיך הרבים וחסדיך הגדולים, וטובותיך העצומות וחנינותיך האמתיות, וחמלתך החזקה ואהבתך הגדולה עלינו תמיד, ותזכני ותושיעני שאזכה להעלות את הדבור לשרשו, שהוא חמשה אצבעות שבורע שמאל, שהם כנגד חמשה מוצאות הפה.

ותזכני ברחמיך, לפרש שיחותי לפניך תמיד, בכל יום באמת ובלב שלם, ואת כל אשר עם לבבי אשיחה לפניך באמת ובתמימות ובהתעוררות הלב מאד מאד. ואזכה לדבר בחמימות גדול דקדשה, לעורר לבי אליך, ולדבר ביני לבין קוני בשלהבת הגבורות, ולהתעורר לעבודתך באמת.

ואזכה לדבר בחמימות שבלב דברי אמת שבלב, ולראות פחיתותי ושלפלותי וכאבי העצום והמר, כאב עוונותי וחטאי ופשעי שחטאתי ושעויותי ושפשעתי לפניך, מנעורי עד היום הזה... (לקוטי תפילות א', ל"ח)

סיפור

בכפר אחד, סמוך לזלאטיפאלע, היה דר איש אחד שהיה מחזיק חכירה מאדון הכפר; והפונדקים אשר בסביבות כפר הנ"ל, וכל האנשים המחזיקים הקרעטשמים היו משלמין לו הדמי שכירות. והיה לו אשה צנועה מאד, נדיבת לב מאד, והיתה מרחמת תמיד על השוכרי הפונדקים כשלא היה להם לפעמים לשלם לבעלה הראטע היא נתנה להם כסף לשלם.

ויהי היום, ונחלתה האשה הנ"ל במחלה מסכנת מאד, עד שהיתה נוטה למות, ובעלה השתמש ברופאים גדולים הרבה, ולא הועילו לה כלום. ושוכרי הפונדקים, היה דוה לבס מאד על האשה הנ"ל, ביודעם שאם חס ושלוס תמות האשה הזאת יהיה מר להם מאד, ולא יהיה להם מי שירחם עליהם; גלל כן השתדלו הרבה כלם כאיש אחד ברפואתה, ונסעו אל הרופאים להביאם.

וביניהם, היה איש אחד שהיה מקורב מעט לאדמו"ר זצ"ל, בעת אשר ישב בזלאטיפלע, וידבר האיש על לב הבעל הנ"ל - שישלח פדיון לאדמו"ר זצ"ל לזלאטיפאלע. וכן עשה, ושלח אותו עם פדיון נפש לאדמו"ר זצ"ל.

ובעת ההיא היתה קרובה מאד שתצא נפשה, ובא זה האיש לאדמו"ר זצ"ל, והביא לו הפדיון; ויאמר אליו רבינו ז"ל, שיביאו לו רענדיל [מטבע] אחד, והביא לו האיש הנ"ל הרענדיל [המטבע]. ולקח אדמו"ר זצ"ל את הרענדיל בידו, ואמר לו **שהרענדיל אינו מחזיק את המשקל**. והלך האיש

לומר לפניהם. אשרי הזוכה לידע דבר אחד ממה שעבר על רבינו ז"ל בכל פעם, כי בכל מארעותיו היו סודות נוראות נפלאות ועצומות מאד (היי מוהר"ן - מקום לידתו וישיבתו ונסיעותיו וטלטוליו, קכ"ז).

מכתב

על פי רוב, הפוגמים בברית קודש באים לידי כפירות גדולות ולאמונות כוזביות, ומזה באים כל האפיקורסים והכופרים, וכן כל החולקים על הצדיק האמת ואנשיו הכשרים אמתיים, שזהו גם כן בחינת כפירות.

כי באמת, הכל אחד כשמאמינים בהצדיק מאמינים בה' יתברך, כי אי אפשר להאמין בה' יתברך בלא אמונת הצדיק האמת והצדיקים, כמו שכתוב **ויאמינו בה' ובמשה עבדו**. כי הא בהא תליא, וכל מי שרוצה לחוס על נפשו באמת, להציל נפשו מן השאול תחתיות ומתחתיו, עיקר תיקונו ישליך ויסלק באמת שכלו לגמרי, כאילו אין לו שום שכל ודעת כלל באמת, ויתחזק באמונה שלימה לבד, בה' יתברך ובצדיקים האמתיים, בתכלית הפשיטות, בלי חכמות כלל.

ואז בודאי, יזכה לתקן כל פגמו בודאי בלי ספק, ויזכה לתשובה שלימה, אמן. כי מי שפוגם בחטא זה, על ידי זה, נפגם הדעת ונשבר ונתקלקל האמונה, מחמת פגם הברית, פגם טיפי המוח והדעת אצלו, ומחמת זה באים לידי כפירות בה' יתברך ובהצדיק האמת, ונדמה להם שהם חכמים גדולים, ואינם רוצים להשליך שכלם העכור והפגום, המלוכלך בזוהמת תאוות ניאוף, ומקשים, חס ושלום, על ה' יתברך או על הצדיק האמת וכשרים אמתיים. וכל זה מחמת פגם הברית.

על פי רוב, הפוגמים בברית קודש נפגם דעתם ונשבר ונתקלקל האמונה והדעת אצלם, ומחמת זה באים לידי כפירות גדולות ואמונות כוזביות; ומזה באים כל האפיקורסים והכופרים וכו' וכו'.

ה' יאריך ימי חיך בזה העולם, עד שתזכה לכל אשר איש הישראלי צריך לזכות, לתקוות חוט זוהר האין סוף בדעת למעלה מדעת עד בלי תכלית, אור האמת בזה העולם עד... (מספר א"ב הנחל ב' - מכתב קנ"ה).

אחינו בית ישראל

העלון שלכם בסכנה. אין תקציב!

תרמו נא למען קיומו.

בכל דואר: חשבון 7-2255-89

ת.ד. 13271 ירושלים 91131

050-948183, 02-5829086

חלול שבת, חס ושלום. ונדמה לו, בשעת נסיעתו כמו שמוליכין את האדם לגהינם, שאז בודאי הפחד גדול עד אין סוף, כן ממש פחד זה היה עליו, מחשש חלול שבת, חס ושלום.

ומכלל דבריו, הבנתי קצת מלשונו, עוצם הפחד של האדם בשעה שמוליכין אותו לגהינם, חס ושלום. ואי אפשר לצייר זאת בכתב, כי כפל דבריו פעמים, והפליג מעוצם הפחד הגדול והנורא, עד אין סוף ואין תכלית, שנופל על האדם בעת שמוליכין אותו לגהינם, חס ושלום. וממש פחד זה היה עליו אז, מחמת שהיה מתיירא שלא יבוא לידי חלול שבת, חס ושלום, והמעשה הזאת היתה בחורף, קודם שבת שירה.

ויש בזה ספור שלם. כי עיכוב של רבינו ז"ל לא היה דבר ריק, בפרט בעת שנסע על שבת שירה, וכבר היו אנשיו מקבצים שם מכמה עירות, והוא היה

אנכי אשמח בו'

צריך לומר תורתו הקדושה והנוראה מאד, ולעשות ולתקן מה שהיה עושה ומתקן בתורתו הקדושה ועסקו עם אנשיו.

ואמר, שבכל עת הקבוץ שהוא צריך לומר תורה לפני אנשיו, אזי ממש הרעש והפחד שיש על כלל ישראל בערב יום-כפור לעת ערב, בעת שהולכין לבית-הכנסת, ממש פחד ורעש זה נופל עליו, באותו השבת או יום-טוב שהוא צריך לומר תורה ברבים.

ואחר הרעש הגדול הזה שכבר היה מוכן לבוא על שבת שירה, כדרכו מכמה שנים, ופתאום נתעכב ושבת בכפר הוא ואנשיו שנסעו עמו, ועוד קצת אנשים שכבר באו לקראתו, כלם הִכְרָחוּ לשבת בכפר הנ"ל. ולא היה להם מה לאכול ולשתות, והִכְרָחוּ לאכול חלה של דגן ולקדש על החלה.

כי לא היה שם כוס לקדש על היין שרף, ואפילו סכין ושום כלי אכילה לא היו להם. והוא ז"ל סיפר אחר-כך כל סדר השבת שהיה שם באריכות.

אחר שבת, נסע למעדועדיווקע, וביום שני היה חמשה עשר [ט"ו] בשבט, ועשו סעודה, וישב אז עם אנשיו, ואמר אז התורה שהיה צריך

הנ"ל, והביא לו רענדיל אחר, וגם זה היה נחסר ממשקלו, וכן היה כמה פעמים שבכל פעם שהביא לו רענדיל, והוא זצ"ל שקל אותו ולא הוטב בעיניו, עד שהלך לחלפן אחד והביאו לאדמו"ר עם הרבה רענדיליך. ואדמו"ר ז"ל בחר לו אחד רענדיל שהיה לו על כף המאזנים כמו שצריך, ואז אמר לו: **לך ונסע לביתך כי האשה הנ"ל כבר שבה לבריאותה!**

ונסע חזרה להכפר, והנה האיש הנ"ל, בעת שאמר לו אדמו"ר זצ"ל שכבר שבה לבריאותה, היה הדבר לפלא בעיניו, והביט על המורה שעות באיזה שעה אמר לו אדמו"ר זצ"ל, וכאשר בא אל בית הרינדאר, ספרו לו כל בני הבית מה נעשה שם, אחר שנסע לאדמו"ר זצ"ל. כי תכף אחר נסיעתו, התחילה האשה לגווע, ונעשה קול בכיה ורעש גדול בבית, עד שהקיצו אותה, ואמרה לתן לה מעט מים אל פיה - וספרה להם כי, כאשר יצאה נשמתה ובאה לפני בית הדין של מעלה, ושקלו העוונות והזכיות שלה, והכריעו העוונות, וגזרו דינה למיתה, שלא תחזור עוד לזה העולם.

בתוך כך, בא אברך אחד [ותארה צורתו כצורת אדמו"ר זצ"ל], והביא רענדיל אחד והשליך אל הכף של זכיות והכריעו הזכיות, ופסקו דינה לחיים - וכפי שספרו לו, הרי זה הדבר בעת אשר אדמו"ר זצ"ל עסק ושקל כמה פעמים את הרענדיל על כף המאזנים כנ"ל.

אז השתומם האיש ויתפלא מאד על הדבר הזה, והבין היטב מה שאדמו"ר זצ"ל שקל כמה פעמים את הרענדיל, מה שבעיניו היה הדבר לפלא, והאשה שבה לבריאותה תכף בשלמות (כרכבי אור - אנשי מוהר"ן, מ"ר).

חיי מוהר"ן

פעם אחד נסע [אדמו"ר זצ"ל] למעדועדיווקע, ונתעכב בדרך, ולא הגיע על שבת. והִכְרָח לשבות בכפר האלאווקיוקא, סמוך למעדועדיווקע. כי הסוסים נתייגעו ולא היו יכולים לילך. ונתאחר עד שבא סמוך להדלקת נרות ממש, לכפר הנ"ל. ואחר-כך, כשבא לביתו לכאן, סיפר לפנינו כל המעשה הזאת באריכות גדול.

ואמר, שבעת שהלכו הסוסים סמוך לערב, והוא היה רוצה שירוצו במהירות גדול, אבל הם לא רצו לילך; ואמר, שהיה דומה כמו שבורחין בחלום שנדמה להאדם שצריך לברוח, ואי אפשר לו לברוח בשום אופן, כידוע בחוש שכך דרך החלום. כך היה לו אז, והיה לו צער גדול מאד, שלא יבוא לידי